

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : नोव्हेंबर - २०२३

तृतीय सत्र

विषय : ग्रामीण समुदाय विकास (28 TRUCD 301)

दिनांक : २२/११/२०२३

गुण: ६०

वेळ: स.१०.०० ते दु. १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (२०)
- १) योग्य उदाहरणासह ग्रामीण संस्था लिहा.
२) ग्रामीण समुदाय सामाजिक - आर्थिक आराखडा वर्णन करा.
- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
- १) ग्रामीण विकासाचे गांधींचे प्रारूप लिहा.
२) १९ व्या व २० व्या शतकातील ग्रामीण पूर्णबांधणीच्या प्रयोगांचे वर्णन करा.
३) राष्ट्रीय ग्रामीण उपजीविका अभियान वर्णन करा.
- प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार) (२०)
- १) लोकशाही विकेंद्रीकरण
२) ७३ व्या घटना दुरुस्ती १९९२ कायद्याचे घटक
३) ग्रामीण समुदायाची वैशिष्ट्ये
४) संसद आदर्श ग्राम योजना
५) ग्रामीण विकासात समाजकार्यकर्त्याची भूमिका
६) ग्रामीण समुदायाचा राजकीय आराखडा

Sub : Rural Community Development (28 TRUCD 301)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1 Answer any one of the following. (20)**
- 1) Explain the rural institutions with suitable examples
2) Describe the socio-economic profile of the rural community
- Q.2 Write in brief. (Any Two) (20)**
- 1) Write the Gandhian model of rural development
2) Describe the experiments of rural reconstructions during 19th & 20th century
3) Explain the National Rural Livelihood Mission program
- Q.3 Write short notes. (Any Four) (20)**
- 1) Democratic decentralization
2) Silent features of 73rd Constitutional amendment Act 1992
3) Characteristics of rural community
4) Sansad Adarsh Gram Yojana
5) Role of social worker in rural development
6) Political profile of rural community